

Komunikat prasowy
Luksemburg, 7 grudnia 2016 r.

Pomoc UE na rzecz Ukrainy – zdaniem unijnych kontrolerów dotychczas osiągnięte rezultaty są „nietrwałe”

Jak wynika z nowego sprawozdania Europejskiego Trybunału Obrachunkowego, pomoc UE na rzecz Ukrainy przyniosła jedynie ograniczone efekty, a pomimo impulsu do podejmowania reform osiągnięte dotychczas rezultaty są nadal nietrwałe. Kontrolerzy podkreślają, że przez większą część okresu objętego kontrolą skuteczność pomocy UE była ograniczona z uwagi na niestabilną sytuację polityczną, ustawodawczą i administracyjną.

Kontrolerzy dokonali oceny, czy pomoc zapewniana przez Komisję Europejską i Europejską Służbę Działań Zewnętrznych skutecznie wspierała proces reform na Ukrainie. W tym celu w ramach kontroli dotyczącej lat 2007-2015 przeanalizowali oni obszary zarządzania finansami publicznymi i walki z korupcją oraz sektor gazu.

W opinii kontrolerów współpraca między UE i Ukrainą ożywiła się co prawda w następstwie wydarzeń na Majdanie w 2014 r., jednak wyzwania stojące przed tym krajem w dalszym ciągu znacznie utrudniają proces przeprowadzania reform, a ryzyko związane z działalnością dawnych i nowych oligarchów jest nadal wysokie. W odpowiedzi na kryzys z 2014 r. UE w krótkim czasie przyjęła pakiet pomocy o wartości 11,2 mld euro rozłożony na siedem lat. Było to jednak rozwiązanie awaryjne. UE szybko przydzieliła i wypłaciła duże kwoty pieniędzy, nie dysponując jednak wcześniej ustaloną strategią w tym zakresie.

– Mimo wysiłków ze strony Komisji unijne wsparcie dla Ukrainy w dalszym ciągu wymaga dopracowania – **powiedział Szabolcs Fazakas, członek Europejskiego Trybunału Obrachunkowego odpowiedzialny za to sprawozdanie.** – W momencie przeprowadzania kontroli zaobserwowaliśmy co prawda silne zaangażowanie polityczne w reformę administracji publicznej, jednak z uwagi na rotację kadry kierowniczej reformy są zagrożone, a niski poziom wynagrodzeń otwiera drogę do korupcji. Konieczne są zatem dalsze działania, by osiągnąć wyznaczone cele.

Kontrolerzy ustalili, że w obszarze reform finansów publicznych udało się osiągnąć pewne wymierne i trwałe rezultaty. Udoskonalono również ramy antykorupcyjne. Przez większość czasu w latach 2007-2013 kwestia zarządzania finansami publicznymi zajmowała jednak poboczne miejsce w ramach dialogu UE-Ukraina. Do 2014 r. rząd Ukrainy wykazywał się ograniczonym zaangażowaniem w proces przeprowadzania reform, o czym świadczyły niepełne i opóźnione wyniki. Do zintensyfikowania walki z korupcją przyczynił się plan działania w sprawie liberalizacji reżimu wizowego z 2011 r., a później również pogłębiona współpraca po wydarzeniach na Majdanie. Pomimo nowego impulsu do podejmowania reform obserwowanego od 2014 r. osiągnięte dotychczas rezultaty nadal są jednak nietrwałe. Na wyniki działań antykorupcyjnych

Niniejszy komunikat prasowy stanowi streszczenie sprawozdania specjalnego przyjętego przez Europejski Trybunał Obrachunkowy.

Pełny tekst sprawozdania dostępny jest na stronie www.eca.europa.eu.

ECA Press

Mark Rogerson – Rzecznik

Damijan Fišer – Urzędnik ds. kontaktów z prasą

12, rue Alcide De Gasperi – L-1615 Luxembourg

E-mail: press@eca.europa.eu

Tel.: +352 4398-47063

Tel.: +352 4398-45410

@EUAuditors

Tel. kom.: +352 691553063

Tel. kom.: +352 621552224

eca.europa.eu

należy jeszcze poczekać.

Na koncepcję wsparcia budżetowego i pomocy finansowej niekorzystnie wpłynęły niedociągnięcia w sposobie określania warunków uzyskania wsparcia czy w metodzie oceny ich spełnienia. Monitorowanie wdrażania pomocy UE było jednak w dużej mierze skuteczne, a wstrzymanie płatności w ramach wsparcia budżetowego przyczyniło się do szybszej realizacji priorytetów w obszarze zarządzania finansami publicznymi w latach 2011-2013.

Jeśli chodzi o sektor gazu, udało się osiągnąć pewne postępy w zakresie poprawy zarządzania i zapewnienia bezpieczeństwa dostaw gazu do UE przez terytorium Ukrainy. Na dialog UE–Ukraina dotyczący gazu negatywny wpływ miało jednak zmienne zaangażowanie ze strony Ukrainy oraz rozbieżne opinie zainteresowanych stron z UE. Koncepcja pomocy UE mającej na celu poprawę zarządzania i zapewnienie bezpieczeństwa dostaw obejmowała warunki, które były niejasne i trudne do oceny. Niekiedy brak było dobrej jakości danych na potrzeby monitorowania, a we wspólnych sprawozdaniach UE i Ukrainy nie wyjaśniono odpowiednio szczegółowo napotkanych trudności. Przed 2014 r. pomoc UE miała niewielki wpływ na funkcjonowanie ukraińskiego sektora gazu i przyniosła niejednoznaczne rezultaty w zakresie bezpieczeństwa dostaw. Istotnym sukcesem na późniejszym etapie było jednak przyjęcie w kwietniu 2015 r. ustawy o gazie, która jest zgodna z trzecim pakietem energetycznym UE.

Kontrolerzy przedstawili szereg zaleceń dotyczących usprawnienia unijnej pomocy dla Ukrainy. Komisja i Europejska Służba Działań Zewnętrznych powinny:

- położyć większy nacisk na kwestię zarządzania finansami publicznymi w ramach dialogu z Ukrainą,
- lepiej określić warunki uzyskania pomocy finansowej i zapewnić sprawniejszą wypłatę środków w jej ramach,
- wzmocnić monitorowanie sposobu wdrażania pomocy,
- położyć większy nacisk na skuteczne wdrażanie i trwałość reform,
- podjąć działania w celu zapewnienia większej skuteczności pomocy UE dla Ukrainy w sektorze gazu.

Informacje dla redaktorów

Ukraina jest jednym z największych i najważniejszych pod względem politycznym sąsiadów Unii Europejskiej. W kraju tym panuje jednak niestabilność instytucjonalna i polityczna, problemy ze sprawowaniem rządów, a także trudności gospodarcze i finansowe.

Od momentu uzyskania niepodległości w 1991 r. Ukraina osiąga słabe wyniki gospodarcze. Na pozytywnych wskaźnikach wzrostu gospodarczego obserwowanych na początku XXI wieku poważnie odbił się globalny kryzys z 2008 r. Od tego czasu nie wróciły one do wcześniejszego poziomu. Na przestrzeni lat stan finansów państwowych Ukrainy uległ pogorszeniu, przede wszystkim z uwagi na nieodpowiednie zarządzanie finansami publicznymi. Ponadto na stronę przychodów budżetu państwa negatywny wpływ ma znaczna szara strefa gospodarki. Pomimo wysiłków na rzecz reform Ukraina nadal postrzegana jest jako najbardziej skorumpowany kraj w Europie, w którym interesy osobiste mają wpływ na kształtowanie polityki publicznej. Oligarchiczne klany w dalszym ciągu wywierają dominujący wpływ na gospodarkę, politykę i media Ukrainy.

Od 2004 r. miały miejsce trzy bardzo ważne wydarzenia polityczne: pomarańczowa rewolucja w 2004 r., wybory prezydenckie w 2010 r. i rewolucja na Majdanie w 2014 r. Od początku 2014 r. integralność terytorialna Ukrainy była poważnie zagrożona.

Konflikt na wschodzie Ukrainy w znacznym stopniu pogłębił problemy gospodarcze i finansowe tego kraju.

Współpraca UE–Ukraina stanowi część europejskiej polityki sąsiedztwa oraz jej wymiaru wschodniego, czyli Partnerstwa Wschodniego. W latach 2007-2015 na pomoc finansową ze strony UE złożyły się dotacje w kwocie 1,6 mld euro (z czego

połowę stanowiło wsparcie budżetowe) oraz pożyczki makrofinansowe o wartości 3,4 mld euro.

Sprawozdanie specjalne nr 32/2016 pt. „Pomoc UE na rzecz Ukrainy” jest dostępne w 23 językach UE.